

tiren, gecekonduda yaşayan vatandaşın kapısında kendisini çeşitli yollarla sıkıştıran görevlileri, geceleyin rüyasında sığındığı yuvacığını yıkan kazmalı heylâları görmekten kurtarıcı bir yoldan kaçınılmıştır. Bu yol muhafaza edildikçe orada yaşayan vatandaşların oyları alınır zannedilmiştir. Ne zamana kadar? 1973 seçimlerine kadar.

Cumhuriyet Halk Partisi 1973 seçimlerinde «Akgünler» bildirisıyla bütün sömürülere son verdiği gibi, gecekondu sömürüsüne de son verileceğini belirtmiş, Cumhuriyet Halk Partisinin Genel Başkanı Sayın Ecevit ilk seçim konuşmasını İstanbul'da bir gecekondu bölgesinde yaparak başlamış; «Artık bu gecekondu sömürüsünü yıkacağım, yıktıracağım. Eğer gecekondunu ayakta tutmak istiyorsan mahalindeki sandığından bize oy çıkarmaya mecbursun» görüşünün üzerine yürümüş ve seçimde sonucu almıştır.

BAŞKAN — Sayın Ülker, teknik bir konu, rica ediyorum biraz madde ile ilgili beyanda bulunun, istirahat ediyorum.

REŞİT ÜLKER (Devamla) — Bitiriyorum efendim.

Değerli arkadaşlarım, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına bu maddenin ruhunu, özünü anlatmak istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, seçimden sonra Cumhuriyet Halk Partisinin başında bulunduğu bir Koalisyon Hükümeti kurulmuştur. Bu Hükümet, gecekondu sorununun kökünü ve kökenini bilmekte idi. Bir taraftan, gecekonduların affı için o partinin bir eri olan milletvekillerinden Reşit Ülker ve arkadaşları Af Yasasını 1 . 11 . 1973'te Meclise getirmiştir. Diğer taraftan da, işbaşında olan Koalisyon Hükümeti meselenin temelini inmiş ve konut meselesini temelden ele almış ve bunun çözümü için bir yetki kanunu hazırlayarak - bunun hazırlıkları uzun sürmüştür, çünkü, bunda toprak meselesi vardır, bunda artık değerlerin değerlendirilmesi meselesi vardır, imar meselesi vardır, konut meselesi vardır - Yüce Meclisin huzuruna gelmiştir. Hep birden hatırlayacaksınız, bu yetki kanunlarına da Adalet Partili arkadaşlarımız karşı çıkmışlardır. Bu yetki kanunundan birkaç tane daha vardı, Adalet Partili arkadaşlar karşı oldukları için çıkmamıştır. Yani, böylelikle gerçekten gecekondu meselesini kökten çözecek, temelden çözecek çözüm yolunu sizler burada engellediniz ve şimdiki MC Hükümeti de işbaşına geldiği zaman - yanılmıyorsa - bu kanunu Komisyona aldı, bu-

güne kadar getirmedir. Şimdi tek yapılan şey, böyle bir Af Kanununu gene seçmenin önüne sermektir.

Değerli arkadaşlarım, bu Af Kanunu ile mesele çözümlenmez. Bu, âdeta aspirin gibi bir şeydir; temel hastalığı geçirmez, ârazları bir süre geçirir yahut geçmiş zannettirir. Aspirinin tesiri geçtiği zaman nasıl ağrılar ortaya çıkarsa; sosyal ağrılar, ekonomik ağrılar ortaya çıkarsa, burada da sosyal ve ekonomik ağrılar çıkacaktır. Çünkü bunu biz getirirken, bir tedbir olarak bir aspirin gibi, bugünkü ıstırabına bir çare olarak görmüşüzdür. Asıl gecekondu meselesinin temeli finansmana dayanır. Gecekondu Kanununun ilkeleri genel olarak iyidir. Bu Gecekondu Kanunu nasıl bir sistemi kabul etmiş? Şöyle bir sistemi kabul etmiş: Önieme bölgesi yapılacak, burada vatandaşlara, mesken ihtiyacı olan yoksul vatandaşlara yer gösterilecek, plan verilecek, kredi yardımı yapılacak ve böylece konut sorunu çözümlenecek ve yeniden 18 nci maddeye göre gecekondu yapılmayacak, yapılan gecekondular yıkılacak. Ne zaman yıkılacak?

BAŞKAN — Lütfen tamamlayın efendim.

REŞİT ÜLKER (Devamla) — 20 dakika oldu mu?

BAŞKAN — Hayır, ama maddeler üzerinde görüşmeler 10 dakika malumuâliniz.

REŞİT ÜLKER (Devamla) — Değerli arkadaşlarım, ne zaman yapılacak, ne zaman olacak bu iş? Eğer siz önleme için yeterli finansmanı sağlamamış iseniz, eğer sizin ekonomik görüşleriniz madenlerimize, vergi kaynaklarımıza, tarım gelirlerine ve diğer reform yapacağımız kesimlere yönelmemişse, gecekondu sorununun çözümlenmesine imkân yoktur. Çünkü, önleyemezsiniz, yer gösteremezsiniz, plan veremezsiniz, toprak veremezsiniz; toprak veremedikçe de gecekondu sorunu devam edecektir. Onun içindir ki, «Bunu biz çözebiliriz» diyoruz. Cumhuriyet Halk Partisinin programı, görüşü; sömürüyü önleyen ve kaynakları değerlendiren görüşü çözümlenebilir.

Şimdi değerli arkadaşlarım, bütün bunlara rağmen bu madde kanaatimce - soruyorum burada oturan uzman arkadaşlara - teklif edildiği şekliyle katıyen işlemez. Çünkü ne deniyor. «Belediyelere ait olan veya Gecekondu Kanunu uyarınca belediyelerin mülkiyetine geçmesi gereken arazi ve arsalar üzerinde - biz değiştiriyoruz - 1 . 3 . 1976 gününden önce yapıldıkları tespit edilen gecekondular hakkında da sözü geçen kanunun 21 nci maddesi hükümleri uygulanır.»